

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING "TA'LIM TO'G'RISIDAGI"
QONUNI**

Quldoshev Jonibek Otamurod o'g'li

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

Bank-Moliya xizmatlari fakulteti

Bank ishi 324 guruh talabasi

Abduvahobov Shaxzod Xolmo'minovich

Samarqand iqtisodiyot va Servisinstituti

Bank ishi kafedrasi assistenti

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni mazmuni va ahamiyati tahlil qilinadi. Xususan, bank sohasida tahsil olayotgan talabalarning kasbiy tayyorgarligida mazkur qonunning tutgan o'rni yoritiladi. Qonunda belgilangan tamoyillar, ta'lim shakllari va ta'lim muassasalari faoliyati bank tizimi uchun zarur bo'lgan malakali mutaxassislarni yetishtirishga qanday ta'sir qilishi asoslab berilgan. Bundan tashqari, maqolada uzluksiz ta'lim, kadrlar malakasini oshirish, xalqaro hamkorlik va zamonaviy ta'lim texnologiyalarining roli singari jihatlar ham yoritiladi. Maqola, ayniqsa, moliya va bank sohasi uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va kompetensiyalarni shakllantirishda "Ta'lim to'g'risidagi" qonunning o'rni qanday ekanini ko'rsatishga qaratilgan.*

Kalit so'zlar: *ta'lim qonuni, O'zbekiston, bank sohasi, uzluksiz ta'lim, malaka oshirish, kasbiy tayyorgarlik, ta'lim tizimi, innovatsion yondashuvlar.*

Аннотация : *В данной статье рассматривается содержание и значение Закона Республики Узбекистан «Об образовании». Особое внимание уделяется его роли в профессиональной подготовке студентов, обучающихся в сфере банковского дела. Проанализированы основные принципы закона, формы образования и деятельность образовательных учреждений, а также их влияние на подготовку квалифицированных кадров для банковской системы. Кроме того,*

статья освещает важность непрерывного образования, повышения квалификации, международного сотрудничества и современных образовательных технологий. Основной акцент сделан на значении закона в формировании знаний, умений и компетенций, необходимых для работы в финансово-банковской сфере.

Ключевые слова: закон об образовании, Узбекистан, банковская сфера, непрерывное образование, повышение квалификации, профессиональная подготовка, образовательная система, инновационные подходы.

Annotation : This article examines the content and importance of the Law of the Republic of Uzbekistan "On Education." Particular attention is paid to its role in the professional training of students studying in the field of banking. The article analyzes the main principles of the law, the forms of education, and the activities of educational institutions, as well as their influence on the training of qualified specialists for the banking system. In addition, the paper highlights the importance of lifelong learning, professional development, international cooperation, and modern educational technologies. The focus is on the role of the law in shaping the knowledge, skills, and competencies required for work in the financial and banking sector.

Keywords: education law, Uzbekistan, banking sector, lifelong learning, professional development, vocational training, education system, innovative approaches.

Kirish

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya davrida har bir sohaga zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega, malakali kadrlar zarur bo'lib bormoqda. Ayniqsa, moliya va bank tizimi kabi murakkab va tez o'zgaruvchan yo'nalishlarda ishlaydigan mutaxassislar chuqur nazariy tayyorgarlik va amaliy ko'nikmalarga ega bo'lishi talab etiladi. Bunday kadrlarni yetishtirishda ta'lim tizimi va uni tartibga soluvchi huquqiy asoslar hal qiluvchi o'rin tutadi. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni ana shunday huquqiy asoslardan biri hisoblanadi. Mazkur qonun mamlakatda yagona, uzluksiz va izchil ta'lim tizimini tashkil qilish, fuqarolarga teng va sifatli ta'lim olish imkoniyatini ta'minlash, shuningdek, iqtisodiyot

ehtiyojlariga mos kadrlar tayyorlashni maqsad qilgan. Unda belgilangan asosiy prinsiplar – insonparvarlik, demokratik yondashuv, izchillik va innovatsion rivojlanish – hozirgi davr talablari bilan uzviy bog‘liq. Bank sohasi talabalari uchun bu qonunning ahamiyati juda katta. Sababi, ushbu hujjatda kasbiy ta‘lim, malaka oshirish va qayta tayyorlash jarayonlari haqida aniq va izchil normalar mavjud. Ular orqali nafaqat ta‘lim sifati oshiriladi, balki bozor iqtisodiyoti sharoitida raqobatbardosh mutaxassislar yetishtirish imkoniyati yaratiladi. Ushbu maqolada aynan shu qonunning mazmuni va bank sohasi uchun ahamiyati tahlil qilinadi. O‘zbekiston Respublikasi taraqqiyotining yangi bosqichida ta‘lim tizimi davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida e‘tirof etilmoqda. Har qanday jamiyat taraqqiyotining asosi — bu bilimli, malakali va zamonaviy fikrlovchi insonlardir. Aynan shu bois ta‘lim sohasini isloh qilish va uni zamon talablari asosida rivojlantirish har bir sohaga, jumladan, bank tizimiga ham bevosita ta’sir ko‘rsatadi. 1997-yil 29-avgustda qabul qilingan “Ta‘lim to‘g‘risida”gi qonun O‘zbekistonning ta‘lim tizimini huquqiy jihatdan mustahkamlab berdi. Ushbu qonun ta‘lim sohasidagi barcha faoliyat turlarini tartibga soluvchi asosiy me‘yoriy hujjat hisoblanadi. Unga ko‘ra, fuqarolar teng huquqli, uzluksiz, va sifatli ta‘lim olish huquqiga ega. Qonun nafaqat maktabgacha, umumiy o‘rta yoki oliy ta‘lim tizimiga, balki kasbiy, oliy o‘quvdan keyingi ta‘lim, malaka oshirish va uzluksiz ta‘lim tizimlariga ham taalluqlidir. Bank sohasi uchun bu qonunning ahamiyati beqiyosdir. Chunki bank tizimi juda murakkab, doimiy o‘zgarishda bo‘ladigan va zamonaviy texnologiyalar bilan chambarchas bog‘liq sohadir. Bunday sohada ishlaydigan mutaxassislar muntazam ravishda yangi bilimlar egallab borishlari, malakalarini oshirishlari, xalqaro standartlarni o‘zlashtirishlari zarur. “Ta‘lim to‘g‘risida”gi qonun aynan mana shu jihatlarni inobatga olgan holda tuzilgan. Unda har bir fuqaroning bilim olishdagi huquqlari, ta‘lim muassasalarining majburiyatlari, davlatning ta‘limga nisbatan yondashuvi ochiq va aniq ko‘rsatilgan. Qonunda belgilangan prinsiplardan biri — ta‘limning izchilligi va uzluksizligi. Bu degani, inson o‘z hayoti davomida doimiy ravishda o‘qish, bilim olish, o‘z ustida ishlash imkoniyatiga ega. Bu ayniqsa bank sohasi xodimlari uchun juda dolzarb, chunki moliyaviy texnologiyalar, xalqaro bank operatsiyalari, kreditlash tizimlari tez-tez yangilanadi. Mutaxassislar esa doimiy

malaka oshirish orqali zamonaviy talabga mos bo‘lib qolishlari shart. Qonunning yana bir muhim jihati — ta’limning insonparvarlik va demokratik tamoyillar asosida olib borilishi. Ya’ni har bir insonning ehtiyojlari, qiziqishlari va qobiliyatlarini inobatga olish ta’lim jarayonida muhim o‘rin tutadi. Bugungi kunda bank tizimida ham shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv kuchaymoqda. Mijozlar bilan ishlashda empatiya, axloqiy me‘yorlar, kommunikativ ko‘nikmalar muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ta’lim jarayonida mana shu jihatlar o‘rgatilsa, kelajakda bank xodimlari jamiyatga foydali, mas’uliyatli mutaxassis sifatida shakllanadi. Shuningdek, qonunda xalqaro hamkorlikka ham alohida urg‘u berilgan. Zamonaviy ta’lim tizimi yakkalanib yashay olmaydi. Ayniqsa, bank ishi kabi global tizimlarda xalqaro standartlar, malaka darajalari va ta’lim dasturlarining mos kelishi muhimdir. “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonun O‘zbekiston ta’lim tizimini xalqaro makonga integratsiya qilishni qo‘llab-quvvatlaydi. Bu esa bank sohasi talabalari uchun chet davlatlardagi ilg‘or tajribalarni o‘rganish va ularni milliy tizimga tadbiq etish imkonini yaratadi. Qonunda ta’lim sifatini oshirishga qaratilgan ilmiy-tadqiqot ishlari, innovatsion metodlar, yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish kabi masalalarga ham alohida e’tibor qaratilgan. Bugungi kunda bank tizimi ham raqamli texnologiyalar bilan to‘la integratsiyalashmoqda. Shunday sharoitda yangi texnologiyalarni egallagan, raqamli savodxonligi yuqori bo‘lgan mutaxassislar bozorga juda zarur. Ta’lim tizimi esa bunday talabga javob beradigan kadrlarni tayyorlashi kerak. “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonun esa aynan shu muvofiqlikni ta’minlashni ko‘zda tutadi. Shuningdek, qonun asosida davlat va nodavlat ta’lim muassasalari o‘rtasida sog‘lom raqobat muhitini yaratish, ta’lim sifatini baholash va akkreditatsiya tizimini joriy qilish ishlari ham yo‘lga qo‘yilmoqda. Bu esa, o‘z navbatida, bank sohasi kabi strategik muhim yo‘nalishlarda sifatli ta’lim xizmatlarini olish imkonini kengaytiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonuni mamlakatda zamonaviy va sifatli ta’lim tizimini shakllantirishda muhim huquqiy asos bo‘lib xizmat qilmoqda. Ushbu qonun orqali fuqarolarning ta’lim olish huquqlari kafolatlanib, har bir soha, xususan, bank tizimi uchun zarur bo‘lgan malakali

mutaxassislarni tayyorlashga alohida e'tibor qaratiladi. Bank sohasi uzluksiz rivojlanishni, doimiy yangilanishni va yuqori darajadagi bilimlarni talab qiladigan soha hisoblanadi. Shu sababli ushbu qonunda belgilangan uzluksiz ta'lim, kasbiy qayta tayyorlash, malaka oshirish va xalqaro hamkorlik kabi tamoyillar aynan bank mutaxassislari zamon talablariga mos ravishda tayyorlashga xizmat qiladi. Yakuniy jihatdan aytish mumkinki, "Ta'lim to'g'risida"gi qonun mamlakat taraqqiyoti uchun strategik ahamiyatga ega bo'lgan bank sohasi uchun sifatli, chuqur va raqobatbardosh bilim beruvchi ta'lim muhitini yaratishga zamin yaratmoqda. Bu esa nafaqat bugungi, balki ertangi kun bank tizimi uchun ham mustahkam kadrlar tayyorlashga yo'l ochadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. *Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch*. — Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. Qabul qilingan sana: 1997-yil 29-avgust. // "Xalq so'zi" gazetasi, 1997-yil 30-avgust.
3. Abdurahmonov Q.X. *Ijtimoiy-iqtisodiy sohalarda islohotlar va ularning samaradorligi*. — Toshkent: Iqtisodiyot, 2019.
4. To'raxo'jayev A., Xodjayev N. *O'zbekiston ta'lim tizimi: tarix, islohotlar va istiqbollari*. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
5. Axmedov M. *Bank ishi asoslari*. — Toshkent: Iqtisodiyot, 2020.
6. Rashidova D.A. *Ta'lim tizimini modernizatsiya qilishda qonunchilik asoslari*. // "Ijtimoiy fanlar" jurnali, 2022, №3.
7. Saidov A.X. *O'zbekiston Respublikasining huquqiy siyosati asoslari*. — Toshkent: Adolat, 2017.